ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଟ୍ୟୁବ୍ସ ଲିମିଟେଡ

ବନାମ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ, ଇନ୍ଦୋର (ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ)

16, ଡିସେମ୍ବର 2005

[ଅଶୋକ ଭାନ୍ ଏବଂ ଏସ୍. ଏଚ୍. କାପାଡିଆ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1944/କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଇନ, 1944:

ଧାରା 4/r 173-C-ବଜାରରୁ କିଣାଯାଇ ଏବଂ m.s./g.i. ପାଇପ୍ ରେ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ସକେଟ୍-କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ-ସକେଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରତି ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦାବି-ନିର୍ଣ୍ଣିତ, ସକେଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ m.s./g.i. ପାଇପ୍ ର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସେବା ଶୁଳ୍କକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ରାଜସ୍ୱ ସଠିକ୍ ଥିଲା ।

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ:

' ସକେଟ୍' ର ଭାବାର୍ଥ ।

ଆବେଦନକାରୀ, m.s./g.i ପାଇପର ନିର୍ମାତା ଥିଲେ, ସେ ବଜାରରୁ କିଛି ସକେଟ୍ କିଣିଥିଲେ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଲଘୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ରେ ସେହି ସମାନ ପାଇପ ସଂଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1944 ର ନିୟମ 173-C ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରି m.s./g.i ପାଇପ୍ ର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସକେଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଛାଡ଼ ଦାବି କରିଥିଲେ । ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଛାଡ଼କୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । ଶେଷରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆଦେଶକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ । ଏଥିରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, କରଦାତା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉପରେ: m.s./g.i ପାଇପ ଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସକେଟ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ଶୁଳ୍କର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ବିଭାଗ ଠିକ୍ କରିଥିଲା କି ?

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ **1. 1.** କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ **1944** ର ଧାରା **4** ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଆଧାର ହେଉଛି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ । ଧାରା **4 (1) (a)** ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମାପକାଠି ଗଠନ କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଟେ, ବର୍ଗୀକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୁହେଁ । ଧାରା **4** ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ "ଧାରଣାଗତ ମୂଲ୍ୟ" ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇନଥିଲା, ବରଂ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା କିମ୍ବା ଆଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିଲା ।

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାର ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଲିମିଟେଡ୍, ଏ. ଆଇ. ଆର. **(1984)** ଏସ. ସି. **420** ଏବଂ *ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ପଲିମର ବନାମ ସି. ସି.* ଇ. **(1989) 43** ଇ. ଏଲ. ଟି. **165** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

1.2. ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ, ଆବେଦନକାରୀ ସକେଟ୍ ସହିତ ପାଇପ ଗୁଡିକୁ ସଂଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସକେଟ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବା ପାଇପ୍ ପାଇଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦେୟ ଅଦାୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ଆୟୁକ୍ତ ତଥା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକକାଳୀନ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପାଇପ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ସକେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପରୀକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା । ସକେଟ୍ ଗୁଡିକ କେବଳ ପାଇପ୍ ଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିନଥିଲା, ଅଧିକନ୍ତୁ ଏହା **m.s./g.i** ପାଇପ୍ ର ଏକ ଅଂଶ ଗଠନ କରିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ସକେଟ୍ ସହିତ **m.s./g.i** ପାଇପ୍ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସକେଟ୍ ର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତେଣୁ, **m.s./g.i** ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ସାମିଲ କରି ବିଭାଗ ଠିକ୍ କରିଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଆକାୟ ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, **(2005) 182** ଇ. ଏଲ୍. ଟି. 294 ପାରା **45** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଚାମ୍ବର୍ସ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଅଭିଧାନ, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

2. ସମାନ ଭାବରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଶୁଳ୍କ **m.s./g.i** ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । **m.s./g.i** ପାଇପରେ

ସକେଟ୍ ଗୁଡିକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲାରେ ସୂଚିତ ସେବା ଶୁଳ୍କର ପ୍ରକାର, ଧାରା 4 (4) (d) (2) ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଦେୟର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରିହାତିର ଚରିତ୍ରର ନୁହେଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କକୁ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନ ଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଭାଗ ଠିକ୍ ଥିଲା ।

କରମଣ୍ଡଳ ସାର ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (1984) **17 ଇଏଲଟି 607,ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2560/2005 ।

2004-NB (A)ର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା E/2475ରେ ଏଫ୍. ଓ. ସଂଖ୍ୟା 41/2005-NB (A) ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ସୀମା ଶୁଳ୍କ, ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର 24.12.2004 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶୀଲ କୁମାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହ ଥିବା ସୁଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଭା ଜୈନଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ. ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ, ପ୍ରଦୀପ ଅଗ୍ରୱାଲ, ରାଗେବେଶ ସିଂହ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଜି. ଇ. ବାହାନବତୀ, ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ଥିବା ରାଜୀବ ଦତ୍ତ, ଟି. ଏ. ଖାନ, ରୁପେଶ କୁମାର ଏବଂ ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ କପାଡିଆ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1944 (ଏହାପରେ "ଅଧିନିୟମ" ଭାବରେ ସୂଚିତ) ର ଧାରା 35-L (b) ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଦେୱାନୀ, ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4247-4248/2000 ର ଏକ ଉତ୍ତରବୃତାନ୍ତ ତେଣୁ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ପୁନର୍ବାର ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସକେଟ ଗୁଡିକର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ଶୁଳ୍କର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଭାଗ ସଠିକ୍ ଥିଲା କି?

ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ବିଭାଗ ନିକଟରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ m.s./g.i ପାଇପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାଗ-2 ରୂପରେ ନିୟମ 173-C ଅଧୀନରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସକେଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଛାଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ । ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ, ପାଇପରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ସକେଟ୍ ପାଇପର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଂଶ ଥିଲା; ସେମାନେ ପାଇପ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ m.s./g.i. ପାଇପ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇପ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଂଶ ଥିଲା । ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ, ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ହ୍ରାସଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, କାରଣ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ ବରାଦ /ଦେୟର ପୂର୍ତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଲଘୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ ଲିମିଟେଡକୁ ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ (1984) 17 ELT 607 ରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବା *କରମଣ୍ଡଳ ସାର ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ମାମଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସକେଟଗୁଡ଼ିକୁ କିଣିବା ସମୟରେ ଶୁଳ୍କ ଦେୟଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ ଅନୁସୂଚୀରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶୁଳ୍କ ବର୍ଗୀକରଣ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଉତ୍ପାଦ ଭାବରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସକେଟ୍ ଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ହୋଇନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସକେଟଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଳ୍କ ଦେୟଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ସକେଟ୍ ଗୁଡିକ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର ଉପାଦାନ ନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପାଇପର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସକେଟ୍ ସଂଯୋଗ କରିବା ବିଷୟ ଅଧ୍ୟାୟ 73 ଟିପ୍ପଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଧାରା ଟିପ୍ପଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଅଧ୍ୟାୟ 73 ଆସେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସକେଟର ମୂଲ୍ୟ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ସେବା ଶୁଳ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କ m.s./g.i ପାଇପ ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ; ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗକୁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଲଘୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ ଲିମିଟେଡକୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଳ୍କ ପଇଠ ଅନୁମୋଦନ ସମୟ ବାହାରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

ହୋଇନଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦେୟ ଗୁଡିକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବସ୍ତୁ ଗୁଡିକର ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ ଶୁଳ୍କ ଭଳି ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରୁନଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ପାଉନାହୁଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଆଧାର ହେଉଛି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ପାଇକାରୀ ନଗଦ ମୂଲ୍ୟ । ଧାରା 4 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଅଦାୟ ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଗଠନ କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଆମେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହିତ ଜଡିତ, ବର୍ଗୀକରଣ ସହିତ ନୁହେଁ । ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ "ଧାରଣାଗତ ମୂଲ୍ୟ" ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଆକଳନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କିମ୍ବା ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । [ଏ. ଆଇ. ଆର୍. (1984) ଏସ୍. ସି. 420ରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଥିବା ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବମ୍ବେ ଟାୟାର ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ ଲିମିଟେଡ୍ ମାମଲା ଦେଖନ୍ତୁ]

ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ, ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅପସାରଣ ସ୍ଥାନ (କାରଖାନା ଫାଟକ) ରୁ ପାଇପ୍ ଗୁଡିକୁ କାଢି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ସକେଟ୍ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି, ଆବେଦନକାରୀ ଉକ୍ତ ସକେଟ୍ ପାଇଁ ଏହାର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ତଲବ କରିଥିଲେ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉକ୍ତ m.s./g.i ପାଇପରେ ସଂଯୋଗ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀ ବଜାରରୁ ସକେଟ୍ କିଣିଥିଲେ । ତେବେ, ଆବେଦନକାରୀ ସକେଟ୍ ସହିତ ପାଇପ୍ ଗୁଡିକର ସଂଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସକେଟ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ ହୋଇଥିବା ପାଇପ୍ ପାଇଁ ଏହାର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ଦାବି କରିଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ସକେଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପାଇପ୍ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଡିବାରେ ବିଭାଗ ସଠିକ୍ ଥିଲା ।

(1989) 43 ଇ. ଏଲ. ଟି. *165ରେ ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଥିବା ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ* ପଲିମର ବନାମ. ସି. ସି. ଇ. ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ କାରଖାନା ଫାଟକରେ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଏବଂ ଯଦି ଜଣେ ନିର୍ମାତା କୌଣସି ଜିନିଷ (ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସକେଟ୍) ପାଇଁ ଏକ ଦେୟ ଆଦାୟ କରନ୍ତି, ଯାହା ବଜାରରେ ପାଇପ୍ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଆବଶ୍ୟକ

ଥିଲା, ତେବେ ଏହିପରି ଏକ ଜିନିଷର ମୂଲ୍ୟ ପାଇପର ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ପରୀକ୍ଷଣଗୁଡିକ ପ୍ରୟୋଗ କରି, ଆମେ ପାଇଲୁ, ଯେପରି ଉପରେ କୁହାଯାଇଛି, ଯେ ଉକ୍ତ m.s./g.i ପାଇପରେ ସକେଟ୍ ଗୁଡିକ ସେଗୁଡ଼ିକର କାଢିନେବା ପୂର୍ବରୁ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଆୟୁକ୍ତ ତଥା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକକାଳୀନ ଭାବରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ପାଇପ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଘରା ଥିବା ଅଂଶରେ ସକେଟ୍ ଲଗାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ଉକ୍ତ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ପାଇପଗୁଡ଼ିକୁ ପରସ୍ପର ସହିତ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପରୀକ୍ଷା ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉକ୍ତ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ଉକ୍ତ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତାର ପରୀକ୍ଷା ସଠିକ୍ ପରୀକ୍ଷା ନୁହେଁ । ଏହି ତର୍କରେ ଆମେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପାଉନାହୁଁ । ଆମେ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତାର ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗ କରିଛୁ, ବିଶେଷ କରି ଏକ ଉପାଦାନକୁ ସହକାରୀ ବସ୍ତୁ ଠାରୁ ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ । (2005) 182 ଇ. ଏଲ୍. ଟି. ରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ଆକାୟ ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ମାମଲା ଦେଖନ୍ତୁ । ଚେମ୍ବର୍ସ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଅଭିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ, "ସକେଟ୍" କୁ ଏକ ଯୋଡ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ସମାନ ଆକାରର ପାଇପ୍ ଉପରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ଏକ ପାଇପର ଶେଷ *ଭାଗରେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବସ୍ତୁ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ସକେଟ୍* କେବଳ ପାଇପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଯୋଗଦାନ କରିନଥିଲା, ଏହା m.s./g.i ପାଇପ୍ ର ଏକ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିଲା । ଯେପରି କୁହାଯାଇଛି, ଆବେଦନକାରୀ ଯେତେବେଳେ ସକେଟ୍ ସହିତ m.s./g.i. ପାଇପ୍ ବିକ୍ରି କଲେ, ସେତେବେଳେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ସକେଟର ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟକୁ ସାମିଲ କରିବାରେ ବିଭାଗ ଠିକ୍ କରିଥିଲା ।

ସେହିଭଳି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଶୁଳ୍କ ବିଷୟରେ, ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ

ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ପ୍ରକୃତିର ନଥିଲା । ଏହା ମାମଲାରେ ସୂଚିତ କଟାଯାଇଥିବା ସେବା ଶୁଳ୍କ ଧାରା 4 (4) (d) (2) ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଦେୟର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ରିହାତିର ଚରିତ୍ରର ନୁହେଁ । ଯଦି ରିହାତି ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଯାଇ ତାହା ଏକ ବାଣିଜ୍ୟ ରିହାତି ଛାଡ଼ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥାଏ । ସାନି ମାମଲାରେ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଲଘୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ ଲିମିଟେଡକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଜଣେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ସେବା ଶୁଳ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । କରମଣ୍ଡଲ ସାର ଲିମିଟେଡ୍, (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କକୁ m.s./g.i ପାଇପଗୁଡ଼ିକର କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ବିଭାଗ ଠିକ୍ କରିଥିଲା ।

ଶେଷରେ, ଆମେ ସୂଚାଇ ପାରିବା ଯେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସକେଟ୍ ଗୁଡିକ କ୍ରୟ ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲା । ସକେଟର ମୂଲ୍ୟ କରଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀ ସକେଟ୍ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ଉପରେ ସଂଶୋଧିତ ଭାଟ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ଦସ୍ତାବିଜ ରାୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଆଠ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ବିଭାଗକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବାସ୍ତବରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଏ, ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଆର୍.ପି ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।